

Marcowe targi budownictwa we Wrocławiu – promowano rozwiązania ekologiczne.

Pod ekopresją

Przez markety i sklepy budowlane przeszły w ostatnich tygodniach tłumy. Oferta rynku materiałów staje się coraz bogatsza. Szukajmy tych spod znaku eko.

Marcowe targi materiałów budowlanych w Kielcach były rekordowe, producentów i kupców przyjechało więcej niż w minionych latach. Sezon budowlany zapowiada się dobrze. Coraz częściej kupujemy całe zestawy materiałów i akcesoriów: kompletne systemy kominowe, rynnowe, wentylacyjne, dachowe. Dla zwolennika znów modnego płaskiego dachu są oferty systemów z papami nowej generacji, odpornymi na mróz i promieniowanie UV, w praktyce niewymagającymi konserwacji. Kto woli tradycyjny dach, wybiera na ogół dachówkę ceramiczną albo betonową. W skład systemu z taką dachówką wchodzi folie i membrany do wstępnego krycia dachu i akcesoria, któ-

re mają zapewnić mu szczelność. W sumie około tysiąca elementów. Inwestorzy prowadzą w internecie spory, która dachówka jest lepsza: ceramiczna czy betonowa. Ceramiczne uchodzą za bardziej szlachetne, betonowe są bardziej eko z punktu widzenia ochrony środowiska. Obydwie są trwałe, mają podobny ciężar. Dachówka betonowa jest tańsza (według ekspertów „Ładnego Domu” o 15–30 proc.), lepiej izoluje przed hałasem, ale wymaga malowania co kilkanaście lat specjalną farbą akrylową. Dachówka ceramiczna ma bardziej urozmaicone formy, a jej wersja glazurowana występuje również w tak nietypowych kolorach, jak np. niebieski. Na nowoczesnym domu do-

brze wygląda np. dachówka w kolorze grafitowym.

Ciepło, ciepłej, gorąco

Przy zakupach materiałów pamiętajmy, że muszą sprostać bardziej surowym wymaganiom dotyczącym zapotrzebowania budynków na energię, obowiązującym od początku tego roku (szczegółowo piszemy o nich w tekście na s. 70). – *Nie widać, żeby zaostrzone warunki techniczne przyniosły zmiany w sprzedaży* – twierdzi Mirosław Ziółek, doradca z warszawskiej hurtowni Polskich Składow Budowlanych. – *Nasi klienci kupują zwykle materiały lepsze, niż wymagają przepisów. Może tylko więcej osób zamiast np. 12 cm izolacji za-*

mierz dać 15 cm. Producenci częściej dopisują do informacji o swoich materiałach, że są energooszczędne. Kupujący są tym wyraźnie zainteresowani.

Kto zastanawia się, jak i z czego zbudować dom, powinien jednak o nowych wymaganiach pamiętać. Ściany muszą być cieplejsze. Maksymalny współczynnik przenikania przez nie ciepła U obniżono z 0,3 do 0,25, a w niedalekiej perspektywie będzie wynosił 0,2. Nie są to ciągle wysrubowane wymagania, w budynku pasywnym U dla ścian powinno być na poziomie 0,1. Ale jeśli zamierza się murować ściany jednowarstwowe, już teraz pustaki ceramiczne powinny mieć 44 cm grubości. Beton komórkowy też blisko 40 cm, zależnie od klasy. Wadą ścian jednowarstwowych są przy tym tzw. mostki termiczne, miejsca o mniejszej izolacyjności, które powstają wokół okien, drzwi, wzdłuż spoin między bloczkami. Ściany w tych miejscach przemarzają, a przy braku dobrej wentylacji mogą pojawiać się na nich pleśń i grzyb.

Nieporównanie lepiej przed stratami ciepła chroni ściana dwuwarstwowa, wymurowana z cieńszych bloczków ►

© MACIEJ KULCZYŃSKI/PAP

Zwrot VAT po nowemu

Od 1 stycznia 2014 r. zwrot VAT stał się wyłącznie elementem programu Mieszkanie dla Młodych (MdM).

Jedyny wyjątek dotyczy osób, które mają faktury za zakup materiałów budowlanych z poprzednich lat, wystawione najpóźniej 31 grudnia 2013 r. Tacy podatnicy mogą wciąż ubiegać się o zwrot części VAT, jeśli jeszcze tego nie zrobili. Mają na to czas w zależności od daty faktury, maksymalnie do końca 2018 r.

Natomiast od 1 stycznia 2014 r. część podatku VAT mogą odzyskać tylko ci, którzy budują nowy dom lub adaptują niezamieszkaną dotąd część domu, żeby w rezultacie powstał dodatkowy nowy lokal. A przy tym w roku otrzymania pozwolenia na budowę nie mogą mieć skończonych 36 lat. Państwo chce w ten sposób pomagać młodym ludziom mieszkającym w małych miastach i na wsiach, którzy nie mogą skorzystać z dopłat do kredytów w ramach MdM, bo w ich okolicy nie powstają żadne nowe osiedla.

Obowiązują ich takie same limity jak dotychczas, można odzyskać maksymalnie ok. 36 tys. zł. Kwota ta zmienia się co kwartał i zależy od aktualnej ceny metra kw. powierzchni użytkowej, podawanej przez Główny Urząd Statystyczny. Przyjęto, że limit odliczenia VAT to 12,195 proc. kosztów 70 m kw. tak wycenionej powierzchni użytkowej. Bez zmian pozostaje lista materiałów budowlanych objętych możliwością zwrotu, opublikowana w 2010 r. przez ówczesnego ministra infrastruktury w jego Dzienniku Urzędowym Nr 11.

Są jednak ograniczenia, które dodatkowo zawężą krąg młodych korzystających z częściowego zwrotu VAT. Wolno o niego wystąpić tylko osobom, które adaptują mieszkanie o powierzchni maksymalnej 75 m kw. lub stawiają dom o powierzchni nie większej niż 100 m kw. W przypadku rodzin z minimum trójką dzieci limity są podwyższane o 10 m kw. Oczywiście, młodzi inwestorzy nie mogą być właścicielami żadnego innego domu lub mieszkania. Poza tym, inaczej niż według starych przepisów, o zwrot podatku można wystąpić jednorazowo i nie później niż do końca roku, w którym zaczęto użytkować zaadaptowany lokal lub nowy dom. Do wniosku składanego w urzędzie skarbowym trzeba dołączyć kopie zarówno pozwolenia na budowę, jak i faktur na zakup materiałów budowlanych. Pieniądze powinny zostać przebrane na konto podatnika w ciągu 4 m-cy od złożenia wniosku. (CK)

► albo pustaków i ocieplona wełną mineralną lub styropianem. Projekty domów energooszczędnych przewidują takie właśnie ściany, zwykle z 20 cm izolacji. Ocieplenie zapobiega także powstawaniu mostków termicznych. Po zapowiedzianym w przepisach zaostrzeniu wymagań w następnych latach (patrz tabela na s. 72) ściany jednowarstwowe stosowane będą coraz rzadziej. Z pewnymi wyjątkami: długo jeszcze można je będzie stawiać z betonu komórkowego Ytong Energo o grubości 48 cm, zwłaszcza w wersji Ytong Energo+, która zapewnia współczynnik $U=0,17$.

Z początkiem roku zmienne zostały także wymagania stawiane oknom, ale rynek tego nie zauważył. Od dawna kupujemy okna cieplejsze, niż wymagają przepisy. Dzisiejszy maksymalny współczynnik przenikania ciepła $U=1,3$, zapisany w warunkach technicznych, w praktyce od kilku lat jest standardem. Najcieplejsze okna mają współczynnik U na poziomie 0,6. Naj-

lepsze dachowe – zaledwie 0,58, podczas gdy według nowych warunków technicznych maksymalne U wynosi dla nich 1,5. W produkcji okien Polska jest potentatem, co czwarte idzie na eksport.

– Powinniśmy zwrócić uwagę nie tylko na współczynnik przenikania ciepła U , ale i na przepuszczalność promieniowania słonecznego g – radzi architekt Monika Kupka-Kupis z firmy Velux. – Im wyższy współczynnik g , tym więcej energii słonecznej zostanie przepuszczone przez szybę do wnętrza domu, ogrzewając powietrze. Jeśli zaprojektuje się duże powierzchnie szklane na południowej elewacji, można w zimie skutecznie obniżyć rachunki za ogrzewanie. Nowe warunki techniczne ograniczają tylko wysokość współczynnika g latem – nie może on wtedy przekraczać 0,35. Zmusza to do projektowania na oknach rolet zewnętrznych albo innych osłon zapobiegających przegrzewaniu pomieszczeń.

Węgiel w odwrocie

Program antysmogowy, przygotowany w ubiegłym roku przez rząd, przewiduje stopniową likwidację domowych pieców na węgiel. Ostrzegamy więc przed kupowaniem kotłów na węgiel, nie wyłączając popularnego ekogroszku. Mają być zastąpione kotłami na paliwa bardziej ekologiczne i instalacjami opartymi na energii odnawialnej. Wymiana ma się zakończyć w 2020 r. Prawdopodobnie potrwa dłużej, bo takiej operacji nie da się przeprowadzić szybko, ale wydaje się przesądzona. Miasta od dawna walczyły ze smogiem, w Krakowie piece na węgiel wymienia się od 1995 r., w Toruniu – od 1997 r.

Pieniądze na program mają pochodzić z narodowego i z wojewódzkich funduszy ochrony środowiska oraz, prawdopodobnie, ze środków UE. Będą przeznaczane nie tylko na dopłaty do wymiany ogrzewania, ale i do termomodernizacji domów. ►

► Zwykle na tyle obniża ona zapotrzebowanie na energię, że z nawiązką równoważy skutki zastępowania taniego ogrzewania węglem paliwem mniej szkodliwym dla środowiska, ale droższym.

– *Klienci kupują głównie kotły gazowe, zwłaszcza kondensacyjne. Mają dużo zalet, nie wymagają obsługi, ale pracują na ogół zaledwie 10 lat* – twierdzi doradca Mirosław Ziółek. Firma Vaillant przyznaje w informacji dla klientów: okres użytkowania oferowanych przez nią kotłów to ok. 15 lat. W niedalekiej perspektywie jest więc wymiana, na ogół na nową wersję kotła albo na inne paliwo. Audytor Ludomir Duda uważa, że w domu bardzo ciepłym, o zapotrzebowaniu na energię bliskim zera, najbardziej opłacalne jest ogrzewanie prądem.

W domu mniej energooszczędnym warto rozważyć zainstalowanie kotła na drewno. Zwłaszcza na pelety, granulaty ze sprasowanych odpadów drewna. To paliwo ekologiczne, niedrogie, a jednocześnie wygodniejsze niż węgiel. Można je podawać do kotłów automatycznie. Dopóki zasobnik z peletami nie zostanie opróżniony, kocioł nie wymaga obsługi.

Ogrzewanie drewnem ma dodatkową zaletę dla ludzi, którzy np. nie chcą mieć wentylacji mechanicznej z odzyskiem ciepła i wolą tradycyjnie wietrzyć wnętrza, otwierając okna (nawiewniki w oknach są jednak wtedy niezbędne). Rachunki za ciepło będą wysokie, ale wskaźnik zużycia energii nieodnawialnej EP znacznie niższy od wymaganego. Drewno zaliczane jest bowiem do odnawialnych źródeł energii: drzewo, z grubsza, pochłania tyle samo dwutlenku węgla, kiedy rośnie, ile emituje go podczas spalania.

Ze znakiem CE

Budowlane markety i sklepy pełne są towarów, a od optymalnego wyboru zależy, czy będzie nam się dobrze mieszkać. Przypominamy, że od lipca 2013 r. wszystkie materiały, poza kilkoma

wyjątkami, muszą mieć unijne oznakowanie CE. Powinny mieć również deklarację opisującą (po polsku) cechy wyrobu oraz zasady jego stosowania. Wymóg ten dotyczy zarówno producentów, jak i importerów. Jednakowe zasady mają zapobiec zalewowi rynku przez kiepskie towary z importu. Tanie, ale w przypadku narzędzi – czasem jednorazowego użytku. Radzimy kupować tylko wyroby ze znakiem CE.

Same przepisy nie zmieniają jednak rynku. Na zlecenie Związku Pracodawców – Producentów Materiałów dla Budownictwa przeprowadzone zostały we wrześniu i październiku, a więc kilka miesięcy po zmianie przepisów, badania jakości klejów do styropianu z 24 firm. 30 proc. nie miało deklarowanych w dokumentach właściwości. Kupującemu pozostaje kierować się renomą producenta i raczej unikać wyrobów sprzedawanych po podejrzanie niskiej cenie.

Możliwość odzyskania części podatku VAT, płaconego przy zakupie materiałów budowlanych, była do niedawna ostatnią formą wsparcia budownictwa dostępną dla każdego. Od stycznia 2014 r. to się jednak zmieniło – o zwrot części VAT mogą teraz występować tylko młodzi budujący własny dom (szczegóły patrz ramka na s. 84).

Ponieważ dom powinien być bezpieczny, normą stało się instalowanie w każdym nowym budynku systemu alarmowego. Mniej zapłacimy za taki system, jeśli kable zostaną rozprowadzone przed robotami wykończeniowymi. Instalację ukryje się później pod tynkiem. Według wyceny firmy Satel system alarmowy dla średniej wielkości domu jednorodzinnego kosztuje ok. 7 tys. zł. To już chyba jedna z ostatnich pozycji, którą należy uwzględnić przy planowaniu „domowego budżetu”.

TEKSTY PRZYGOTOWAŁA

URSZULA SZYPERSKA

WSPÓŁPRACA Cezary Kowanda